

Aikuisopettajien liitto AKOL ry:n toimintasuunnitelma

1.6.2021–31.5.2022

1 Johdanto

OAJ:n toimintasuunnitelmassa asetetaan tavoitteet koko järjestön toiminnalle vuosiksi 2021–2022. Toimintasuunnitelma perustuu OAJ:n nelivuotiseen strategiaan (2021–2024), jossa määritellään järjestön ydintehtävä, tulevaisuuskuva, kehittymislupaukset sekä toimintatavat. OAJ:n valtuusto päätti uudesta strategiasta elokuussa 2020.

Aikuisopettajien liitto AKOL ry:n toimintasuunnitelma noudattaa soveltuvin osin OAJ:n toimintasuunnitelman uutta rakennetta. AKOL:n toimintasuunnitelma 1.6.2021–31.5.2022 painottuu koulutuspoliittiseen edunvalvontaan ja valmistautumiseen tuleviin virka- ja työehtosopimusneuvotteluihin keväälle 2022. Toimintavuoden aikana AKOL on mukana OAJ:n toiminnan kehittämis- ja uudistamistyössä.

AKOL toimii avoimesti, arvostavasti ja vastuullisesti yhdessä jäsenistön ja muiden toimijoiden kanssa. Kohtelemme kaikkia yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti. AKOL rakentaa tulevaisuutta ennakkoluulottomasti ja aloitteellisesti sekä luo pohjaa laadukkaalle aikuiskoulutukselle.

AKOL huomioi kaikessa toiminnassaan liiton talouden näkökulman ja suunnittelee toimintaansa vallitsevien resurssien mukaisesti.

Valtakunnallisena liittona AKOL tekee vaikuttamistyötä monella tasolla ja vaikuttaa useissa OAJ:n toimielimissä. AKOL tukee jäsenistöään edunvalvonnan asioissa tarjoten mm. AKOL:n omien työehtosopimusneuvojen palveluita. Työhyvinvointi nostetaan OAJ:n tavoin yhdeksi pääteemaksi toimintavuonna. AKOL pyrkii vahvistamaan aikuiskoulutuksen asemaa rakentamalla yhteistyötä aikuiskasvatuksen tutkimuksen kanssa.

2 Toimintaympäristökuvaus

AKOL:n jäsenet työskentelevät monipuolisissa työympäristöissä pääosin ammatillisessa koulutuksessa ja vapaan sivistystyön puolella. Työympäristö ja -elämä ovat melko suuressa murroksessa myös aikuiskoulutuksen osalta.

COVID-19-pandemian vaikutus opetusmenetelmiin ja työtapoihin on suuri ja tulee jatkumaan. Työelämä ja osaamisvaatimukset muuttuvat, syntyvyys laskee, väestö ikääntyy ja Suomi kaupungistuu vauhdilla. Jatkuva oppiminen tuo oman lisänsä aikuiskoulutuksen koulutuskenttään. Koulutukseen osallistujat ovat taustaltaan yhä heterogeenisempi joukko. Maahanmuutto lisää kotoutumiskoulutuksen tarvetta. Myös ammatillisessa koulutuksessa ja vapaassa sivistystyössä pitää reagoida lisääntyneeseen maahanmuuttajien määrään koulutuksissa. Jotta selviämme muutoksista, tarvitsemme kasvatuksen, koulutuksen ja tutkimuksen osaavia ja työhönsä sitoutuneita ja motivoituneita ammattilaisia. Meidän tehtävämme on huolehtia ja edistää jäsentemme työhyvinvointia, jotta he jaksavat tehdä arvokasta työtään yhteiskuntamme hyväksi.

3 Ydintehtävämme ja toimintatapamme

Ydintehtävämme ovat

- työmarkkinaedunvalvonta
- työelämän laadun ja työsuojelun vahvistaminen
- koulutuspoliittinen edunvalvonta ja vaikuttaminen
- jäsenpalvelu
- jäsenyhdistysten tukeminen jäsenhankinnassa ja jäsenpidossa
- aktiivijäsenten osaamisen kehittäminen
- opettajuuden ja esimiestyön tukeminen.

Laatutavoitteet

1. AKOL parantaa jäsenistön palkkauksellista asemaa, kehittää sopimusmääräyksiä ja - tulkintoja sekä valvoo, että nykyisiä sopimusmääräyksiä noudatetaan

Tavoitetila:

- OVTES osio C, Sivistan ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten sekä muita jäseniämme koskevia sopimuksia noudatetaan, vaikutetaan tulkintojen selkeyteen sekä oikeellisuuteen ja sopimuksia kehitetään edelleen kokemusten pohjalta.
- Vapaan sivistystyön palvelussuhteen ehtoja ja sopimustekstejä uudistetaan. Palvelussuhteen ehdoissa huomioidaan osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen mukanaan tuomat muutokset sekä monimuotoiset opetusmenetelmät, kuten verkko-opetus.
- Tekijänoikeussopimukset otetaan käyttöön oppilaitoksissa ja opettajat tekevät tarpeen mukaan tekijänoikeussopimuksia OAJ:n linjausten mukaisesti.
- AKOL:n TES-osaaminen tukee OAJ:n edunvalvontaa, kun valmistaudutaan seuraavaan neuvottelukierrokseen.
- Käydään aktiivista vuoropuhelua alueellisten ja paikallisten toimijoiden kanssa sopimukseen liittyen. AKOL tarjoaa omien asiantuntijoiden TES-neuvontaa jäsenille ja luottamusmiehille.
- Turvataan ammatillisten opettajien palkkataso. Tavoitteena on kokoaikaiset toistaiseksi voimassa olevat työsopimukset.

2. Koulutusjärjestelmää kehitetään AKOL:n jäsenten kannalta myönteiseen suuntaan

Tavoitetilä:

- Aikuiskoulutus on alueellisesti saavutettavaa ja tasalaatuista ja se vastaa ennakoivasti työelämän tarpeisiin.
- Koulutuspoliittinen selonteko parantaa kansanedustajien ja maan hallituksen tuntemusta aikuiskoulutuksesta ja tukee heitä aikuiskoulutuksen asioiden ajamisessa.
- Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen rahoitusta ja valmistavaa koulutusta kehitetään työelämälähtöisempään ja oppilaitoksille kannattavampaan suuntaan.
- Työelämäyhteistyö on sekä työpaikoille että oppilaitoksille hyödyllistä.
- Toisen asteen ammatillisen ja muiden koulutusasteiden, TE-palvelujen ja ELY-keskusten sekä kolmannen sektorin välistä yhteistyötä tiivistetään.
- Vapaan sivistystyön tarjoamia mahdollisuuksia hyödynnetään monipuolisesti osaamisen tunnustamisessa.
- AKOL:n jäsenillä on vahva rooli ja koulutustehtävä kotoutumiskoulutuksessa, muussa maahanmuuttajakoulutuksessa sekä jatkuvassa oppimisessa. Sekä ammatillisen koulutuksen että vapaan sivistystyön rooli vahvistuu maahanmuuttajakoulutusten toteuttajina.
- Jatkuva oppiminen on mahdollista kaikissa elämäntilanteissa.
- Aikuiskoulutuksen ja vapaan sivistystyö asema ja tuntemus vahvistuvat sekä OAJ:n eri tasoilla että koko yhteiskunnassa.
- AKOL seuraa aktiivisesti edellä mainittujen asioiden toteutumista määrällisesti esimerkiksi tilastoista ja laadullisesti mm. kannustamalla jäseniään työelämätoimikuntiin.
- AKOL aktivoi jäseniään osallistumaan työryhmiin, joissa asioihin voidaan vaikuttaa.

3. AKOL palvelee jäseniään kaikilla toiminnan tasoilla asiantuntevasti ja sydämellä. Jäsenet ovat tyytyväisiä saamaansa palveluun

Tavoitetilä:

- AKOL:n jäsenpalvelut jatkavat kuten aiemminkin (työehtosopimusneuvojat).
- AKOL toteuttaa viestintä- ja palvelukartoituskyselyn jäsenistölle.
- OAJ:n toimisto käyttää AKOL:a asiantuntijana jatkuvan oppimisen, aikuisopettajuuden ja vapaan sivistystyön kentällä (esimerkiksi lausuntopyyntö, työehtosopimuksien tavoitteet).
- Yhteydenpitomme (esimerkiksi jäsenkirje) tavoittaa kaikki AKOL ry:n jäsenet koko yhdistyskentässä.

4. Jäsenyyden houkuttelevuus kasvaa uusien kasvatus-, koulutus- ja tutkimusaloilla työskentelevien keskuudessa. Varsinaiset jäsenet pysyvät jäseninä koko työuransa ajan

Tavoitetilä:

- AKOL:n jäseniksi liittyy uusia opettajia ja jäsenmäärä säilyy edellisen toimintavuoden tasolla.
- Jäsenhankintakampanja jatkuu. Tehostetaan kampanjan viestintää.

5. AKOL vahvistaa alueellisten ja paikallisten toimijoiden toimintaedellytyksiä ja osaamista. AKOL:n järjestämät koulutukset ovat sisällöltään laadukkaita ja järjestelyiltään toimivia

Tavoitetila:

- AKOL:n jäsenet osallistuvat aktiivisesti OAJ:n ja sen eri tasojen koulutuksiin.
- AKOL järjestää jäsenilleen monipuolisia ja tarkoituksenmukaisia koulutuksia edunvalvonnasta.
- Kaikissa paikallisyhdistyksissä, joissa on AKOL:n jäseniä, on AKOL:n yhteyshenkilö.
- AKOL vaikuttaa OAJ:n alueyhdistyksissä.

6. AKOL tukee jäseniään opettajuuden ja esimiestyön muutoksessa

Tavoitetila:

- AKOL seuraa työelämän muutoksia ennakoivasti ja välittää niistä tietoa jäsenistölleen.
- AKOL kannustaa jäseniään osallistumaan omaa ammattitaitoaan kehittäviin koulutuksiin erityisesti muutostilanteissa.
- AKOL järjestää opettajuutta kehittäviä ja vahvistavia koulutuksia.
- AKOL hyödyntää tieteellistä ja tutkimuksellista tietoa ja tekee yhteistyötä esimerkiksi Aikuiskasvatuksen Tutkimusseuran kanssa.

7. AKOL toimii demokraattisesti, vaalien moniäänisyyttä ja aina arvojensa mukaisesti eli oikeudenmukaisesti, avoimesti ja vastuullisesti

Tavoitetila:

- Ammatillisen sekä vapaan sivistystyön jäsenet tulevat kuulluiksi tasapuolisesti.
- Jäsenryhmien keskinäinen solidaarisuus on vahva.
- Järjestörakenteen uudistamistyössä vaikutetaan niin, että ammatillisen ja vapaan sivistystyön opettajien edustus ja vaikutusmahdollisuudet säilyvät vähintään entisellään.
- Yhdistyksen tiedotus ja toiminta on avointa.

4 Kehittymislupauksemme

Järjestäytymisaste on Suomessa laskussa kaikissa ammattiryhmissä. AKOL:n on vastattava muuttuviin odotuksiin, säilyttävä houkuttelevana ja uudistuttava rohkeasti. AKOL edistää jäsentensä työhyvinvointia ja työssäjaksamista. Haluamme myös lisätä jäsentemme mahdollisuuksia osallistua AKOL:n toimintaan.

Kehittymislupaukset

1. Vahvistamme opettajuuden vetovoimaa ja arvostusta

Tavoitetila:

- OAJ:n Opettajuuden arvostus -hankkeessa nostetaan esille sekä aikuiskoulutuksen että vapaan sivistystyön opettajien laaja-alainen asiantuntijuus myös muusta kuin opetustyöstä.
- Aikuisopettajien palkkaus on kilpailukykyinen ja se tuodaan esiin neuvottelutavoitteissa.
- Opettajankoulutuksen sisällöissä huomioidaan aikuispedagogiikka ja aikuiset oppijoina.

2. Edistämme jäsentemme työhyvinvointia

Tavoitetilä:

- AKOL järjestää jäsenistölleen kokouksissaan ja tilaisuuksissaan työhyvinvointia edistävää toimintaa.
- AKOL:n jäsenet tuntevat uuden OAJ:n työhyvinvointirahaston ja hakevat työhyvinvointirahaston avustuksia.
- Hyödynnetään ja kehitetään edelleen AKOL:n työkykyalomallia vastaamaan muuttuvaa työelämää.
- Tuodaan esille kognitiivisen ergonomian näkökulma opetustyössä.

3. Parannamme vuorovaikutusta jäsentemme kanssa ja lisäämme osallistumismahdollisuuksia

Tavoitetilä:

- AKOL:n aktiivijäsenten määrä säilyy vähintään samana.
- Yhdistykset ovat nimenneet AKOL:n yhteysopettajan.
- AKOL:n jäsenet osallistuvat aktiivisesti paikallistason tai aluetason toimintaan.
- AKOL:n koulutus- ja muihin tapahtumiin on mahdollisuus osallistua etäyhteyksin.
- AKOL:n hallitus on aktiivisesti yhteydessä jäseniinsä.
- Järjestetään yhdessä SKO:n ja TOOL:n kanssa hallitusten tapaamisia ja jäsentapahtumia.

4. Viestimme kiinnostavasti työstämme ja sen tuloksista

Tavoitetilä:

- AKOL osallistuu koulutuspoliittiseen yhteiskunnalliseen keskusteluun.
- AKOL osallistuu aikuiskoulutuksen ja vapaan sivistystyön opettajuuteen liittyviin keskusteluihin.
- Jatkuvan oppimisen merkitys korostuu viestinnässä ja ajankohtaistapahtumissa sidosryhmille ja päättäjille.
- Aikuisopettajan identiteetti näkyy OAJ:n viestimissä aiempaa enemmän.
- Vapaan sivistystyön opettajat tietävät ja tuntevat AKOL:n ja sen toiminnan.
- Yhteistyötä Kansalaisopistojen liitto KoL ry:n kanssa kehitetään edelleen.

5. Uudistumme rohkeasti 2030-luvun ammattijärjestöksi

Tavoitetilä:

- AKOL on aktiivisesti mukana kehittämässä OAJ:n toimintaa ja rakennetta. Myös AKOL uudistuu kehittämishankkeen yhteydessä.
- AKOL:n edustajat ovat vahvasti mukana OAJ:n toimielimissä ja käyvät aktiivista keskustelua OAO:n jäsenjärjestöjen kanssa muutosten vaikutuksista ammatillisten opettajien toimintaan sekä järjestäytymiseen.
- Jäsenpalvelu ja järjestön rakenteen kehitys vastaavat jäsenten tarpeita. Tarkastellaan eri järjestäytymisväyliä ja niiden vaikutusta AKOL:n edunvalvontaan ja järjestöpoliittiseen toimintaan.
- AKOL vaikuttaa ja edistää kaikilla yhdistystasoilla aikuisopettajien ja aikuiskoulutuksen asemaa.